

ADHD

'Ik zag mezelf als 'n beetje gek'

'Tornado' Jacob Klompstra wordt rustiger door pillen

Simon Rozendaal

Kom bij Jacob Klompstra (60) niet aan met scherpe kritiek op medicijnen en de farmaceutische industrie. 'Zonder de farmaceutische industrie was het leven ondraaglijk voor me geweest. U wilt niet weten hoe vaak ik op het punt heb gestaan mijzelf het leven te benemen.'

Met hulp van medicijnen is voor Klompstra twee jaar geleden zijn tweede leven begonnen. Voor die tijd was hij een 'tornado'. Daarna kreeg hij eindelijk structuur in zijn hoofd en dus in zijn leven. Zoals hij schrijft in zijn boek: 'Ik zeg weleens, vroeger had ik een vol hoofd en een lege agenda, nu heb ik een leger hoofd en een volle agenda.'

Twee jaar geleden werd bij hem de diagnose ADHD gesteld. Hij kreeg de medicijnen Ritalin en Concerta, kwam onder

behandeling bij een psychiater en kreeg stukje bij beetje zijn leven op orde. Hij werd actief binnen de VVD, secretaris van Impuls, de vereniging van patiënten met ADHD en aanverwante stoornissen, en schreef *Wat is die jongen druk! – Een leven met ADHD*. Dat boek alleen al was er zonder medicijnen nooit gekomen.

Hij moest even slikken bij de diagnose, maar daarna vielen de stukjes op hun plaats. Hij begreep de chaos in het gezin waar hij opgroeide (ADHD is erfelijk: vermoedelijk had zijn vader de aandoening ook) en kon de chaos in zijn leven plaatsen. 'Ik heb mezelf altijd als een beetje gek beschouwd. School bijvoorbeeld was altijd een ramp. Ik kreeg geen letter op papier.'

De jonge Jacob werd overal de klas uitgestuurd en haalde de lagere school en later de mts slechts met hakken over de sloot. Klompstra, snel pratend, snel associërend, groot vocabulaire, breed ontwikkeld, heeft

Medicijnen maken het leven van Jacob Klompstra draaglijk

dyslexie en dyscalculie (hij kan niet schrijven en niet rekenen) – iets dat niet ongevoel is bij ADHD.

Tot voor kort kon hij dan ook niet overweg met toetsenbord en dus computer. 'Als ik met mijn vingers halverwege een zin was,

zat mijn hoofd al ergens anders en wist ik dus niet meer hoe ik die zin moest afmaken.' Nu heeft hij een spraakcomputer die zijn woorden stante pede omzet in tekst.

Sindsdien is de computer alles voor hem. Ook zijn 33-jarige dochter, die eveneens ADHD heeft, krabbelde overeind dankzij medicijnen. 'Ze was werkloos en heeft nu een prachtbaan. Ze was bang voor de computer en heeft nu de mooiste Marilyn Monroe-website van Nederland.'

ADHD is een combinatie van gebrek aan concentratie (*attention deficit*) plus overactiviteit (*hyperactivity disorder*). Het is wezenlijk anders dan gewoon maar druk.

Dat wijzen de medicijnen ook uit.

Eigenlijk zijn Ritalin en Concerta amfetaminen, speed. Gewone mensen zouden daarvoor worden opgejaagd, mensen met ADHD worden er rustiger en gestructureerder door. 'Dat had ik ook met alcohol. Nu drink ik niet meer, maar vroeger durfden mijn vrienden pas bij me in de auto te stappen als ik een paar borrels op had. Dan werd ik een beetje rustig. Ook heb ik, tot ik medicijnen kreeg, nooit een normale nacht geslapen. Pas sinds een jaar of twee weet ik waar een bed voor bedoeld is.'

Nee, het is veel meer dan een 'beetje druk zijn', benadrukt Klompstra. 'Vaak ook gaat het gepaard met sociopathie, ernstige onaangepastheid. Zo'n 17 procent van alle mensen in de gevangenis heeft ADHD. ADHD'ers worden door hun omgeving als bedreigend ervaren.'

In gezinnen met ADHD regeert ellende. Ook daarom zou het goed zijn als artsen en psychiaters beter zouden letten op de symptomen. Zo'n 2 tot 5 procent van de bevolking heeft de aandoening. Dat zijn niet allemaal gevallen die met medicijnen moeten worden behandeld, maar bij de ernstige gevallen zouden Ritalin en het duurdere Concerta (dat de overheid tot ergernis van Jacob Klompstra niet wil vergoeden, hoewel het langer en dus beter werkt) veel rampspoed kunnen voorkomen.

'Natuurlijk kosten medicijnen als Ritalin en Concerta geld, natuurlijk hebben ze bijeffecten. Maar er moet veel beter worden gekeken naar wat ze doen. Hoeveel mensen er buiten de gevangenis blijven, hoeveel opleidingen worden afgemaakt, hoeveel huwelijken en gezinnen intact blijven, hoeveel zelfmoorden worden voorkomen, hoeveel geluk wordt geschapen.'

In de zorg

Verdeling medicijnen

